Gemeente Wassenaar

VOORBLAD Voorstel aan de Raad

Zaaknummer:	Z - 24/087305
Datum collegebesluit:	3 september 2024
Datum commissievergadering:	30 september 2024
Datum raadsvergadering:	15 oktober 2024
Soort Voorstel:	Adviesnota
Onderwerp:	Vaststellen dynamisch minimabeleid 2024
Portefeuillehouder:	Wethouder R. Bloemendaal
Programma:	Maatschappelijke Ontwikkeling & Ondersteuning
Kernboodschap:	Het huidige minimabeleid is vastgesteld voor de periode 2019-2022. Voor de periode van 2024 en verder is een voorstel ontwikkeld tot een dynamisch minimabeleid dat gefaseerd in werking zal treden. Middels het minimabeleid wordt beoogd zoveel als mogelijk inwoners die dit nodig hebben, financieel te ondersteunen en te laten participeren in de samenleving. Het college vraagt de raad het beleid in het voorliggende plan ook vast te stellen zodat gestart kan worden met de implementatie van het beleidsplan minimabeleid.
Bijlagen	1. Iedereen telt mee – Dynamisch minimabeleid 2024 en verder 2. Factsheet 'Bestaanszekerheid' 3. Raadsbesluit Vaststellen dynamisch minimabeleid 2024 4. Was-wordt lijst minimaregelingen 5. Advies Adviesraad Sociaal Domein dynamisch minimabeleid 2024 6. Reactie advies Adviesraad Sociaal Domein dynamisch minimabeleid 2024 7. Koersnotitie 'Iedereen telt mee; Koers voor het nieuwe minimabeleid'

Stukken ter inzage:

Beslispunten:

1. Het beleidsplan 'Iedereen telt mee - Dynamisch minimabeleid 2024 en verder' vast te stellen

Relatie met: Agendapunt: Koersnotitie 'Iedereen telt mee; Koers voor het nieuwe minimabeleid'

Adviesnota aan de Raad

Onderwerp

Vaststellen beleidsplan 'Iedereen telt mee - Dynamisch minimabeleid 2024 en verder

Inleiding

Op 27 juni 2023 is de raad met de raadsbrief *'Herziening minimabeleid' (nr. 353479)* geïnformeerd over het proces van het te herziene minimabeleid. Vervolgens is er aan de hand van onderzoeken, evaluaties en gesprekken met relevante maatschappelijke organisaties een koersnotitie opgesteld. Op 12 maart 2024 is de raad met de raadsbrief 'Iedereen telt mee - Koers voor het nieuwe minimabeleid' geïnformeerd over de richting en de ambitie voor de herziening van het minimabeleid uiteengezet. Vervolgens zijn de thema's en uitgangspunten zoals geformuleerd in de koersnota verder uitgewerkt in dit beleidsplan. Voor deze uitwerking zijn gesprekken gevoerd met maatschappelijke organisaties en consulenten.

Beoogd effect

Het beoogde effect van het minimabeleid is dat minder inwoners van Wassenaar in armoede leven en dat inwoners met geld- en betaalproblemen ongeacht hun situatie kunnen deelnemen aan de samenleving. Hiermee draagt het minimabeleid bij aan doel 5 van de gemeentelijke begroting om maatschappelijke inclusie te vergroten. Ook betreft het minimabeleid de uitvoering van doel 7 van het beleidsplan Sociaal Domein Wassenaar. Dit doel stelt dat de gemeente Wassenaar actief de strijd aangaat tegen armoede. Tevens draagt het beleid hiermee bij aan doel 1 'Geen Armoede' van de duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG).

Argumenten

1.1 De raad wordt in de gelegenheid gesteld zijn kaderstellende rol te vervullen.

Op Grond van de rol en bevoegdheden van de gemeenteraad omschreven in de Gemeentewet bepaalt de raad de randvoorwaarden van het beleid dat het college opstelt. Omdat de regelingen wijzigen ten opzichte van het huidige beleidsplan is het belangrijk dat de raad instemt met deze gewijzigde richting.

1.2 Omdat het huidige minimabeleid afloopt is er nieuw minimabeleid ontwikkeld waarbij er meer aandacht is voor de inwoners die in de meest financieel kwetsbare situaties zitten, toegankelijkheid van systeem en dienstverlening, maatwerk en de maatschappelijke kracht.

Met het nieuwe minimabeleid wil de gemeente bijdragen aan de brede opgave van het sociaal domein dat iedereen kan meedoen in de samenleving en naar vermogen kan bijdragen aan de gemeenschap. Met minimaregelingen en bijzondere bijstand ondersteunt de gemeente inwoners met een laag inkomen. Hiermee dragen deze regelingen bij aan het vergroten van de financiële zelfredzaamheid. De uitgangspunten en beleidsdoelen van het dynamische minimabeleid 2024 en verder richten zich aan de ene kant op het verstevigen van wat er al gedaan wordt en wat werkt en aan de andere kant op het verbeteren en vereenvoudigen waar dit kan. Er is meer aandacht voor inwoners in de meest financieel kwetsbare situaties die een steuntje in de rug nodig hebben om mee te kunnen doen in de samenleving. Er is blijvende aandacht voor huishoudens met kinderen en een verschuiving in focus van inwoners met AOW-gerechtigde leeftijd naar volwassenen. De gemeente wil deze inwoners zo goed mogelijk ondersteunen. De gemeente werkt daarom toe naar een pakket aan minimaregelingen dat aansluit op de inkomens- en participatiebehoeften en wat nodig is om deze inwoners in staat te stellen mee te doen aan de samenleving. Verder zijn het systeem (van regelingen en aanvraagproces) en de dienstverlening zo toegankelijk en eenvoudig mogelijk waardoor de eigen regie van de inwoner wordt gefaciliteerd. Daarbij wordt ingezet op meer ruimte voor maatwerk. De minimaregelingen worden hierop aangepast (herverdeling, nieuwe regelingen, samenvoeging van regelingen, wegvallen van regelingen). Ook ziet de gemeente dat er in de sociale basis veel ondersteuning is voor inwoners in kwetsbare situaties. Vrijwilligers, maatschappelijke organisaties, particuliere initiatieven enz. zijn van groot belang om inwoners te versterken. Deze partijen zijn nabij inwoners en kunnen inspelen op specifieke situaties. Deze partijen bieden directe ondersteuning bij sociale participatie en kunnen signaleren en doorverwijzen. De gemeente wil deze maatschappelijke kracht faciliteren en verstevigen. Partners en gemeente weten elkaar te vinden. De nauwere samenwerking met de maatschappelijke partners en de versimpeling van de regelingen en het aanvraagproces draagt ook bij aan het vergroten van het bereik en dat meer inwoners, die nog niet bekend zijn bij gemeente, mee kunnen doen in de samenleving.

1.3 Omdat de samenleving snel verandert heeft dit beleidsplan geen vaste tijdshorizon, het is een dynamisch minimabeleid.

Beleid moet zich voortdurend aanpassen om mee te bewegen met de ontwikkelingen. Daarom is dit geen plan met een einddatum maar het startpunt van een continu proces met aanpassingen en verbeteringen. Om de herziening van het beleid goed te kunnen volbrengen is ervoor gekozen om met mijlpalen te werken. Elk jaar wordt een ander onderdeel ingevoerd. Als zaken al eerder gedurende de weg opgepakt kunnen worden, wordt dit ook gedaan. Ook blijft er ruimte voor eventuele nieuwe zaken die opkomen vanwege landelijke en lokale ontwikkelingen.

1.4 Uniformiteit, met oog voor de specifieke lokale situatie, is gewenst.

Gezien de samenwerking op het gebied van Werk en Inkomen tussen Voorschoten, Wassenaar en Leidschendam-Voorburg, wordt een vergelijkbaar beleid voorgelegd aan de raden van Wassenaar

en Leidschendam-Voorburg. Dit sluit aan bij het streven naar uniformiteit in beleid binnen de samenwerking, met oog voor de specifieke lokale situatie per gemeente.

Kanttekeningen

1.1 De bedragen voor een aantal regelingen gaan in het voorgestelde minimabeleid omlaag ten opzichte van het huidige beleidsplan

Deze keuze is gemaakt om het budget te kunnen verspreiden onder een diversere groep inwoners die hulp nodig heeft. Hierbij gaan enkel bedragen omlaag voor regelingen gericht op doelgroepen die er vanwege landelijke voorzieningen meer ontvangen ten opzichte van de vorige beleidsperiode. In het overzicht uit bijlage 3 staat welke voorzieningen dit zijn.

1.2 Het beleid gaat enkel over minimaregelingen en bijzondere bijstand en niet over arbeidsparticipatie en bijstandsuitkering

De gemeente Leidschendam-Voorburg geeft hier uitvoering aan.

Uitvoering: Financiën

Het uitgangspunt van dit beleid is om budgettair neutraal te werken. Om het beleid te kunnen voeren blijft het budget van € 628.000 zoals begroot voor 2025 nodig. Het beleid wordt gefaseerd ingevoerd, ook de financiële ontwikkelingen worden hierbij in de gaten gehouden. Een risico is het openeindekarakter van de minimaregelingen en bijzondere bijstand. Wie een regeling aanvraagt en hier recht op heeft, dient deze te krijgen en kan niet worden afgewezen omdat het gestelde budget bereikt is. Aangezien met het nieuwe minimabeleid ingezet wordt op vereenvoudiging en verbetering van de toegang is de verwachting dat het gebruik van de regelingen ook toeneemt. In de berekeningen van het budget is rekening gehouden met een toename van gebruik, maar het is niet met zekerheid te zeggen hoe groot deze toename uiteindelijk zal zijn. Daarbij zijn er nieuwe regelingen toegevoegd en zijn bestaande regelingen aangepast, hierdoor is niet exact te zeggen hoe groot het gebruik van deze regelingen is. Er is een schatting gemaakt op basis van het aantal minimahuishoudens in 2022, het gebruik in 2022/2023 en een verwachte stijging door meergebruik. Door gefaseerd te werken is er tussentijds ruimte om bij te sturen op financiën.

Uitvoering: Juridisch kader

- Artikel 20, eerste lid, van de Grondwet (‘De bestaanszekerheid der bevolking en spreiding van de welvaart zijn voorwerp van zorg der overheid.’)
- Artikel 147, tweede lid, van de Gemeentewet (de bevoegdheid van de raad tot het vaststellen van, i.c., het beleidsplan).
- Artikel 160, eerste lid, onder b, van de Gemeentewet (‘Het college is in ieder geval bevoegd om beslissingen van de raad voor te bereiden en uit te voeren (…).’
- Verordening Adviesraad Sociaal Domein Wassenaar (artikel 6, samenwerking adviesraad en gemeentebestuur).

Uitvoering: Communicatie en Inwonersparticipatie

Bestaanszekerheid is een actueel thema dat veel mensen bezighoudt, ook in Leidschendam-Voorburg. Daarom worden maatschappelijke organisaties meegenomen in het implementatieproces dat volgt uit het nieuwe minimabeleid. Er wordt via een persbericht gecommuniceerd over het nieuwe minimabeleid.
De minimaregelingen worden gefaseerd ingevoerd of aangepast. Wanneer dit actueel is, worden inwoners hierover via de verschillende gemeentelijke kanalen geïnformeerd.

De inwerkingtreding van het minimabeleid wordt bekend gemaakt via het Gemeenteblad.

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders,

drs. K.D. Handstede,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester